

ਇਸ ਸਮੇਂ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ 31 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ 8 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਦੋ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਆਰ/9 ਅਤੇ ਆਰ/10) ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1988 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 3 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਜਵਾਬੀ ਡੈਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਤਾੜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਮਾਨਯੋਗ ਆਰ. ਪੀ. ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਸਤ ਪਾਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਰਾਮ ਲਾਲ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਐਸ. ਐਮ. ਟੀ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1987 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1576

14 ਨਵੰਬਰ, 1994

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955—ਐਸ. ਐਸ. 24 ਅਤੇ 25— ਸਥਾਈ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ - ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ-ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਪਣਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: -

- (i) ਪਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ;
- (ii) ਪਤੀ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਆਮਦਨ;
- (iii) ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ; ਅਤੇ
- (iv) ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ।

ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਔਕੜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਖੁਦ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਓਨਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਬੋਝ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ। 2,300 ਪੈਨ। ਇੱਕ JBT ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਜਾਂ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਕਾਫੀ ਆਮਦਨ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ

ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੀ.ਜੀ.ਡੋਗਰਾ ਨੇ ਕੀਤੀ।

3. ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਬੀਐਸ ਗਿੱਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਆਰਪੀ ਸੇਠੀ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਗੜਬੜ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ.

(2) ਪਾਰਸ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨੀ ਦਾਸੀ (1) ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 'ਤੱਥ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥ ਸੀ। ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕੇਸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

"ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੂਤ, ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦੋਵੇਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।"

ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਲੜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦੋਵਾਂ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ: -

"ਮੁਦਾਲਾ ਨੰਬਰ 1 ਆਪਣਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।"

(3) ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੀ।

(4) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਤੋਂ ਦੋ ਅਨੁਮਾਨ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

(5) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੇ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਤੀਜੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਸੀ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 80,000 ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਐਕਟ') ਪਰ ਮੁਲਤਵੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਓਟਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪਤੀ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23

ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(7) ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਵੇਖੋ। 1992 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1373, ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਪਤਨੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। 1 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਾਮ 500 ਵਜੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। 1,000 ਅਤੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਭੱਤਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ। 500 ਰੁਪਏ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 10 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੇ 28 ਅਗਸਤ, 1991 ਤੱਕ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਤਨੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਨੀ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ ਹੋਣ ਦੀ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 1993 ਦਾ ਨੰਬਰ 860। ਉਹ. ਨੇ ਮਿਸ ਕੰਚਲ ਬਾਲਾ ਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਜੇਬੀਟੀ ਟੀਚਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ। 2,300 pm ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਲਈ। ਪਤੀ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁੱਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। 27,357-00 ਮਾਰਚ, 1985 ਤੋਂ ਅਗਸਤ, 1991 ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਲ/ '3 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੀਆਂ), ਮਾਹਿਲਪੁਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਵਲ ਮਿਕਸ ਕੋਲ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1993 ਦਾ ਨੰ. 860, ਅਨੁਬੰਧ ਅਲ/ '4 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

(8) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: -

- (i) ਪਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ;
- (ii) ਪਤੀ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਆਮਦਨ;
- (iii) ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ; ਅਤੇ

(iv) ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ।

ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਓਆਈਐਲ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਮਟੈਨੈਂਸ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਖੁਦ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਬੋਝ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ 2,300 ਵਜੇ ਇੱਕ JBT ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਜਾਂ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਆਮਦਨੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਆਰ. ਪੀ. ਸੋਠੀ ਅਤੇ ਸਤ ਪਾਲ ਜੇ. ਜੇ.
ਹਿੰਦੂ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.), ਰੋਹਤਕ ਅਤੇ
ਹੋਰਸ, — ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਪਾਸਰੀਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1993 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 771

15 ਨਵੰਬਰ 1994

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਕਲਾਜ਼ X—ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908— ਧਾਰਾ 11—
ਹਰਿਆਣਾ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਕਾਲਜ (ਸੇਵਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1979— ਧਾਰਾ 7—
ਰਚਨਾਤਮਕ ਮੁੜ-ਨਿਆਇਕਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ।

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਹਰਿਆਣਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼, ਮਿਤੀ 5 ਸਤੰਬਰ, 1985 ਦੁਆਰਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਜ਼ਰਮਾਨੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1987 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1987 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। .